

AVGUST	
14 T Sv. Rok	21 N Il. pobnik
15 C Helena	22 P Simforijan
16 P Ludvik	23 T Filip Benicij
20 S Bernard	24 S Jozef
	25 C Ludvik kralj
	26 P Genci
	27 S Jozef Kal
	28 N 12. pobnik
	29 P Jancur obglav
	30 T Rozalija
	31 S Rajmund

AMERIKANSKI SLOVENEK

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

ŠTEV. (NO.) 166.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 27. AVGUSTA — SATURDAY, AUGUST 27, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII

Pereči problem Čehoslovaške-Ogrska igra na dve strani

Angleška vlada pritiska na to, da se sporazum med Čehi in Nemci doseže čimprej. — Negotovitost, ali bo sporazum sploh mogoč pod sedanjimi okoliščinami. — Nevarnost obstoji, da izvede Hitler nenaden vpad na Čehoslovaško.

London, Anglija. — Ureditelj vprašanja narodnostnih manjšin na Čehoslovaškem se mora izvesti v najkrajšem času, da se konča trenje med Nemčijo in Čehoslovaško, ki je postalo za zapadne veselilec že do skrajnosti neprijetno in ki utegne izzvati splošno vojno. Do tega sklepa je prišla angleška vlada te dni, ko ji je podal svoje poročilo eden članov Runcimanove komisije, katere vrši posredovalno delo za sporazum med Čehi in Nemci.

Nagib, ki je prisilil angleško vlado k temu sklepu, leži v čim daljše večji napetosti, katero povzročila Hitler s svojimi bojnimi pripravami, ki gotovo ne morejo biti naperjene drugam, kakor proti Čehoslovaški, in ki povzročajo nervoznost po celi Evropi. V to svrhu bo Runcimanova komisija dobila naročilo, naj izpremeni svojo taktiko. Ta komisija, ki so jo označili kot popolnoma privatno, ki pa je v resnici bila poslana od angleške vlade, je imela glavni namen, da zavlačuje in prepriča trenotek, ko bi si imeli Čehi in Nemci odločilno pogledati v oči. Chamberlain stavi veliko zaupanje v čas, češ, da ta vedno prinese kako nepredvideno rešitev iz zagat. Zdi pa se, da je zdaj postal Chamberlainu čas prekratek, da bi se igral z njim, in tako bo naročil Runcimanu, naj pospeši svoje delo, da bo izposloval ene ali druge vrste sporazum.

Pri vsem tem pa se ne goji dosti upanja, da bi bilo posredovanje uspešno. Sudetski Nemci, ki dobivajo svoja ukaza od Hitlerja, zahtevajo namreč toliko, da jim češka vlada ne bo mogla ugoditi, ako neče razdejati države. Z nič manj se namreč Nemci ne zadovoljijo kakor s popolno avtonomijo pokrajine, kjer so kompaktno naseljeni, da si jo bodo docela po nazijsko uredili. To bi pa prej ali slej privedlo do odcepitve od Čehoslovaške in priključitve Nemčiji. Take možnosti Čehi gotovo ne morejo riskirati in je torej veliko vprašanje, na kak način bi se mogel pod takimi okoliščinami doseči kompromis.

Kar Anglijo najbolj skrbi, je to, da utegne Hitlerja premagati prilika, da se odloči za nasilen vpad na Čehoslovaško. Vse predpriprave za to so že v redu. V prvi polovici septembra bo imel po končani proglašeni mobilizaciji nad milijon mož pod orožjem na razpolago in torej skušnjava, da jih izrabijo, ne bo majhna. Kakor trdijo neke vesti, ima Hitler v načrtu ta korak, toda ovirajo ga nekateri generali, češ, da Nemčija še ni pripravljena za daljšo vojno, ker ji primanjkuje surovega materiala. Hitler pa te ugovore zavrača s trditvijo, da bo ta vojna prav kratka, češ, malo Čehoslovaško bo lahko zasedel, predno boste Anglija in Francija sploh mogli mobilizirati svoje

ALI Z NAZIJI, ALI - VEN!

Katoliškega škofa izgnali, ker ni šel na volišče.

Stuttgart, Nemčija. — Katoliški škof iz Württemburga, Johann Sproff, je pračal za svojo "predrznost", ki jo je zagrešil proti nazijem. Ta škof je imel namreč tako korajžjo, da je ob plebiscitu, ki se je vršil 10. aprila, odklonil, da bi šel na volišče in glasoval za Hitlerja. Od tedaj naprej je bil stalno predmet nazijskih napadov, groženj, zasmehovaj in pozivov, naj prostovoljno resignira. Toda ni se vdal pod tem pritiskom, in tako so naziji, kakor se je v četrtek uradno objavilo, škofa enostavno izgnali iz mesta.

FAŠISTIČNA PROPAGANDA

New York, N. Y. — Zakonski je nastopil pri zasliševanju pred poslanskim odborom, ki preiskuje neamerikanske aktivnosti v Zed. državah, je G. Valenti, načelnik protifašistične organizacije, podal izjavo, v kateri je povdaril, da je italijanski fašizem stalno na delu, da izpodkoplje v Ameriki tla demokracije. Tako pravi, da neka fašistična organizacija pošilja ameriške otroke v Italijo za dva ali tri mesece, kateri se tamkaj v fašističnem duhu militaristično vežbajo in nazaj pridejo v fašistični uniformi in s fašističnim pozdravom. Dalje je Valenti izjavil, da so cele nekatere osebnosti v ameriškem javnem življenju, kakor kongresniki in sodniki, pošiljali prispevke za Mussolinijevo vojno v Afriki.

JUDOM ODREJAJO IMENA

Berlin, Nemčija. — Notranje ministerstvo je zadnje sredo izdalo seznam 276 imen, od katerih bodo morali v naprej izbirati judovski starši za svoje otroke. Odrastli Judje, kateri nimajo nobenega teh imen, morajo k svojemu imenu dostaviti ali Izrael ali Sara.

ČASTNI SPREJEM ITALIJANA V BERLINU

Naziji so priredili častni vojaški in diplomatski sprejem italijanskemu maršalu Balbo, ko je ta nedavno obiskal Berlin. Na sliki se vidi Balbo, ko odzdravlja častni straži. Na skrajni levi je nazijski zračni minister Goering.

NISO VSI NEMCI NAZIJI

Praga, Čehoslovaška. — Pri gibanju za absolutno avtonomijo nimajo sudetski nazijski Nemci vseh svojih rojakov za seboj. Tako je zadnje sredo obiskala angleškega posredovalca Runcimana neka nemška deputacija, katere je povdarila, da bi avtonomija prisilila vse češke Nemce, da se morajo priključiti nazijski stranki proti njih volji. Istočasno je neka druga nemška skupina poslala min. predsedniku Hodžiči apel, naj ne pristane na zahteve sudetskih Nemcev.

KRIŽEM SVETA

Cremona, Italija. — Eden tukajšnjih listov je zadnje sredo pričel "prijateljski nasvet" Judom, ki imajo kakšne javne urade, naj prostovoljno resignirajo, češ, da mora biti uprava države 100 odstotno fašistična, torej brez Judov.

— Jeruzalem, Palestina. —

Dva moška, o katerih se ugovarja, da sta bila Arabca, sta v sredo vdrli v urad britanske distrikte administracije v mestu Jenin in oddala na pomožnega komisarja Moffatta pet strelcev ter ga resno ranila.

— Dunaj, Avstrija. —

Že nad teden dni sta v tukajšnjih zapornih dva ameriška zdravnika, katere sta obdolžena, da sta kršila nemški zakon glede tujezemskih valut. Podrobnosti se niso objavile.

KONEC BREZSKRBNEGA ŽIVLJENJA

Chicago, Ill. — Neki Sol Miller in Leo Barnett sta si delala udobno življenje s tujim denarjem. Obiskovala sta razne domove pod pretvezo, da želita ali kupiti pohištvo, ali da iščeta stanovanje, ali kaj podobnega. Eden od njih je zapletel gospodinjvo v pogovor, drugi pa je med tem odpiral predale in iskal denar. Temu življenju jima je zadnje sredo napravila policija konec; aretirala ju je na cesti, ko ju je neka ženska spoznala in ovadila.

DVOJNA SNUBITEV

Dva tabora z vso intenzivnostjo prigojvarjata mali Ogrski, da si jo pridobita.

Berlin, Nemčija. — Ogrska se nahaja točasno v položaju čekleta, ki ima hkrati dva snubca in ji oba ponujata takorekoč nebo in zemljo, da jo pridobita. Na eni strani ji piha na srce Mala antanta, ki ji je obljubila že vse, kar ji je bilo v moči, namreč popolno oprostitev od obveznosti, katere so ji bile naložene po mirovnih pogodbah, dalje vsestranske pogodbe, nenapadalne in gospodarske, in končno velike pravice za njene narodnostne manjšine v inozemstvu. Na drugi strani pa jo mami Nemčija in ji razkazuje vso svojo fizično silo, s katero jo je pripravljena braniti, ter jo je že kar v naprej uvrstila kot tretjo državo v svojo os Rim-Berlin.

Razumljivo je, da je Ogrska dokaj zmedena od te strastne ljubezni, ki je tako nenadoma železna od obeh tekmecev, in ne ve prav, kaj naj stori. Objublja na to stran, objublja na drugo, toda bržkone bo obe strani kolikor toliko vlekla za nos, da si jih bo sicer obe obdržala, toda na nobeno se ne navezala, in bo ohranila proste roke. Lahko pa se tudi zgodi, da bo še igrala važno vlogo kot vmesni člen, ki bo vezal dva nasprotna tabora.

DOLGO POT NAPRAVIL ZA MATER

Chicago, Ill. — 15 let stari Thomas Grinspad iz Watertown, Wis., je želel obiskati svojo mater, ki bolna leži v neki tukajšnji bolnici. Ker drugih sredstev ni imel, se je odpravil na 142 milj dolgo pot s kolesom. Pri tem ga je spremljal 17 letni tovariš Edw. Neverman. Ob 6. zjutraj zadnje sredo sta pričela voziti in ob 10. uri zvečer sta se pripeljala semkaj pred bolnico.

Iz Jugoslavije

Katastrofalne hude ure v ptujski okolici, kjer je v eni sami noči strela zanela na ozemlju Poljčane, Slovenska Bistrica, ptujska okolica in Haloze kar petnajst požarov. — Smrtna kosa in drugo.

Noč strahu in groze

Ptuž, 9. avgusta. — V noči pol desetih na nedeljo okrog pol desetih je na ozemlju Slovenska Bistrica — Pragersko divjala silna nevihta. Že čez dan je bilo neznosno soparno. Okrog devetih zvečer so se začeli zbirati temni oblaki, naka je začela strela opravljati svoje pogubonosno delo.

V Starem Logu pri Pragerskem je treščilo v hišo posestnika Beraniča. Ogenj je hišo in gospodarsko poslopje upepelil do tal, komaj so rešili živino. Žito, krma in poljedelsko orodje je zgorelo. Škode je nad 50.000 din, zavarovalnina pa je le malenkostna.

Komaj četr ure nato je treščilo pri pet minut oddaljenem posestniku Francu Šoštarju. Tudi temu posestniku je ogenj uničil skoraj vse. Zgorele so tudi svinje medtem ko so govedo komaj rešili iz gorečega hleva. Poslopje je bilo deloma novo in je škode nad 50.000 din.

Sploh je bila ta noč usodopolna za več družin. Poleg domačih dveh požarov so iz Črešnjevca videli še sedem požarov, v okolici Slovenske Bistrice in Poljčan. Zgorelo je med drugim gospodarsko poslopje posestnika Križarja v Spodnji Ložnici. Škode je nad 50.000 din.

Tudi v ptujski okolici in v Halozah je divjala strela. Ob 10 je treščilo v hišo posestnika Maku Slatiča v Bukovcih, občina Sv. Marko nize Ptuja. Domači so se v zadnjem trenutku rešili iz goreče hiše. Maku Slatiču, ki ga ob usodnem času ni bilo doma, je zgorela hiša, gospodarsko poslopje in sploh vse imetje. Škode cenijo nad 40.000 din, zavarovalnina pa bo dobil komaj 6000 din. Pri Sv. Marku so opazovali požar v Bukovcih, ko je zopet treščilo. Skedenj posestnika Petra Primožiča je bil na mah v plamenih. Primožiču je zgorel hlev s skedenjem do tal, uničeno je vse gospodarsko orodje in krma, zgorela je tudi ena krava. Ob istem času sta zgoreli še dve domačiji, ena v Šikolah, druga pa v Lančevi vasi. Isto noč pa je bilo videti še dva požara v Halozah. Kje je gorelo in kaj je zgorelo, še nismo dobili poročila.

Tako je usodno noč od sobote na nedeljo na ozemlju Poljčane — Slovenska Bistrica — ptujska okolica in Haloze povzročila strela, kolikor je doslej znano, kar petnajst požarov.

Štiri nove meščanske šole v Sloveniji

Beograd, 8. avg. — Prosvetni minister je izdal odlok o otvoritvi tehle meščanskih šol v dravski banovini: v Domžalah (kamniški okraj), v Gornji Radgoni, v Kranju in

v Slovenskih Konjicah. V meščanski šoli v Domžalah bo v začetku šolskega leta 1938—39 vpisovanje učencev v prvi in drugi razred, drugod pa samo v prvi razred, ker se bodo višji razredi odprli postopno prihodnja leta.

Belokranjska korenina

Osemdesetletnico rojstva je obhajal pred kratkim Martin Plut, posestnik na Vranovičih, občina Podzemelj v Belt Krajini. Obhajal jo je v krogu svoje številne družine; sinov, hčera, zetov in vnukov, katerih se je nabralo 34. Od desetih otrok jik živi še osem, od katerih je najstarejši Jozef, ki je s svojo družino že več let v Avstraliji. — Jubilant je še kljub svoji letom krepak, da bi mu nihče ne prisodil esem križev.

Povožena

Iz Cerkelj proti Visokem se je peljala s kolesom 28 letna posestnikova hči Antonija Zupan iz Srakovelj pri Predosljah. Po nesrečnem naključju je prišla pod neki avto, katerega šofer ni mogel tako naglo ustaviti, tako da jo je vozilo še nekaj časa vleklo za seboj in je dobila hude posledice na nogah, pa tudi močan pretres možganov.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Franc Jeram, univerzitetni vratar v pokoju. — V Rušah je umrla Rozika Bečelova, uradnica. — Na zagrebški kliniki je umrl Franjo Špes, starejši, tesarski mojster in stavbenik, ki je imel svoje skladišče v Mariboru; star je bil 77 let.

Utonil v Savi

Ko se je 17 letni mizarski vajenec France Stražar iz Zapedja kopal v Savi pod Kresnicami, je zašel v globoko vodo in ker ni znal plavati, je utonil. — Komaj nekaj dni poprej je v kamnolomu v Zapedju ubilo njegovega strica Franca.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$10.00..... 420	\$ 57.00.....1000
\$11.65..... 500	\$112.50.....2000
\$23.00.....1000	\$167.50.....3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:

Za \$ 5.00 pošljite	\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite	\$10.85
Za \$25.00 pošljite	\$26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Narocnina:		Subscriptions:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrť leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrť leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrťka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraća.

Za kulisami japonsko-ruskega spora

Vznemirjenje radi rusko-japonskega spopada ob korejski meji radi nekega važnega hrba, s katerega se da kontrolirati posjetski zaliv in plovba okrog Vladivostoka je zadnje dni poleglo. Obe strani sta pristali na pogajanje, pri katerem bodo enako zastopani Japonci in Rusi. Kako bo pogajanje izpadlo preostane, da vidimo.

V angleških krogih prevladuje mnenje, da so prvi spopad povzročili japonski vojaki na svojo pest, brez vednosti japonskega vojnega ministerstva. Rusi so pa ta položaj takoj izkoristili in so vehementno udarili nazaj in s tem pokazali moć svoje udarne sile. Rusi so pać tudi hoteli pokazati s svojim nastopom veljavo vrednosti njihove dajnovzhodne armade. Po presoji, ki prevladuje v Londonu, so japonski diplomatski krogi odločno za mirno poravnavo spora. To jim narekuje previdnost zaradi zaposlenosti na Kitajskem, pa tudi poznavanje splošnega političnega svetovnega razpoloženja. V tem spopadu bi bila Rusija več ali manj deležna splošne moralne in pa tudi materialne pomoći od vseh glavnih velesil na svetu, ki so postale nasprotne japonskemu imperializmu, po vpadu v Kitajsko.

Kakor piše list "Sunday Times", pa so na stališče japonskih diplomatskih krogov odločno vplivali tudi novejši podatki o dejanskem obozičnem stanju sovjetske daljnovzhodne armade. Zanimivi so v tej zvezi podatki, ki jih navedeni list navaja o sovjetskem brodogovju v Vladivostoku. V tem svojem pomorskem oporišču ima danes Rusija najmanj okoli 50 podmornic po 200 ton, h katerim pa je treba pristeti še 17 večjih podmornic tipa "Čuka" in "Dekabrist" po 900 ton in z akcijskim radijem do 7000 milj. To brodogovje bi utegnlo biti zelo nevarno za japonske zveze z azijsko celino in zlasti za transport vojaštva. (K tem navedbam angleškega lista pripominjamo, da je pred dnevi objavil podatke italijanski list "Lavoro Fascista", ki je moć ruskega brodogovja ob Pacifiku ocenil na okoli 100 podmornic, kar samo povzdiguje vrednost angleških informacij, ki so v tej oceni nekoliko bolj skope.)

Vse to kaže, da Japonci temeljito premisljijo vsak svoj korak predno ga store. Kaže, da Japonci se ne podajo v nobeno vojno, kjer niso sigurni zmage. Seveda, kako bo izpadla njihova kampanja na Kitajskem je še za enkrat uganka, vendar, težko je pričakovati kakega hujšega poraza Japoncev na Kitajskem, dokler se Kitajcem ne posreči izvesti večje notranje konsolidacije in pa obozičiti njihove vojske po modernem načinu.

Glede Rusije pa, ki ve, da bo morala prej ali slej misliti na spoprijem z Japonci, je pa nespametno, če v danem položaju ne izkoristi položaja. Japonce je nevaren sovražnik Rusije, je bil in bo ostal. Napade le, kadar si je svest zmage, drugače se umika in obnaša, kakor kaća.

Znamenit zgodovinar Statton pravi: "Bodočnost rumenega plemena, ki ga vodi in skuša organizirati in zjediniti Japonci, je zdaj na tehtnici. Če Japonci zmaga, se bo kazalec bele civilizacije nagnil k zatonu..." — Besede, ki veliko povedo.

Španske perspektive

Ko je završalo na rusko-japonski meji na Daljnem vzhodu, je svet obrnil svoj pogled tja in je zanimanje za razvoj španske državljanske vojne, ki je z novo republikansko ofenzivo pri Ebru prešla spet v eno izmed onih faz, ko se samo po sebi postavlja vprašanje končnega izida te hude preizkušnje španskega naroda. Navajamo nekaj mnenj. Pariški oficiozni organ "Temps" piše v svojem uvodniku o španski zadevi med drugim:

Naj bo izhod te vojne kakršenkoli, nekaj elementov nam po dveh letih bojev že dopušća splošno oceno. Tako lahko rećemo, da je prevladovanje nacionalističnih bojnih sil nedvomno, kar seveda povećuje izglede generala

Franca. Toda vladne čete še nikakor niso pri koncu s svojim odporom in še vedno lahko na dolgo zavlećejo vojskovanje. V ta namen razpolagajo tako s četami kakor z orožjem, razen tega pa jim moramo priznati, da branijo navidezno že izgubljeno stvar z redko hrabrostjo. Ali more ta njihov odpor trajno spremeniti položaj? Trditve bi bila tvegana. Očividno pa se je barcelonska vlada oprijela načela, da je boljše boriti se v vojni do zadnjega kakor pa se prepustiti porazu. Četudi bi bila zmaga izključena, tudi nezmanjšani odpor vsaj možnosti izrabe ugodnih prilik za sklenitev kompromisa, ki ga lahko pospeši izčrpavanje nasprotnika in počasna izraba vsega, v čemer je moćnejši. Prav ta republikanski račun nam do neke mere razlaga njihovo izredno žilavost in odpor. Vojna pa se medtem nadaljuje in tudi najbolj odločni napovedovalci ne računajo z njenim koncem pred zadnjimi meseci tega ali prvimi meseci prihodnjega leta. List končno sodi, da je general Franco nekoliko razočaran nad potekom vojnih operacij in da je znabiti prav v tej okolnosti treba iskati razlogov za njegov odklonilni odgovor o odpoklicu tujih prostovoljcev.

Po pisanju barcelonskega lista "Diluvio" bi se dalo sklepati, da hoćeje republikanci vztrajati kar najdalje mogoće, braniti vsako ped zemlje in nasprotnika v njegovem preneglem prodiranju stalno ovirati z naglimi prenosni ofenziv na manj zavarovane toćke, kar naj bi nacionaliste polagoma utrudilo in jim odvzelo njihovo borbenost. Sploh je zanimivo, da polagajo v obeh taborih približno enako važnost na učinek splošne demoralizacije in pomanjkanja prehrane kakor na učinek vojaških akcij samih.

Francoški general Duval, ki je pred kratkim obiskal španska bojišća, ne podcenjuje vrednost republikanskih ofenziv kot sredstev za zavlaćevanje španske državljanske vojne, sodi pa, da je premoć vsekakor na Francovi strani. Seveda pa se ne sme v presoji vojaškega položaja obeh strank nikdar pozabiti, da so mnogi zunanji činitelji za izid vojnih operacij neprimerno večjega pomena kakor notranji.

RAZNO IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Pri sv. Roku v La Salle smo imeli preteklo nedeljo 21. avgusta žegnanje, katerega smo prav slovesno praznovali. Že v soboto zvečer ob 6. uri je veselo pritrkavanje naznanjalo, da bo drugi dan nekaj posebnega. Mr. Joe Struki in Mr. John Riffel, rojak iz Jolieta, sta tako mojestersko pritrkavala na zvonove, da mora vsak pohvaliti to ubrano pritrkavanje, ki ga je poslušal. — Za cerkveno slovesnost ob 8. uri zjutraj, ko se je darovala slovesna sv. maša z leviti, je bila cerkev natlačeno polna vernikov. Cerkveni pevski zbor je pel za to priliko lepo Leonardovo mašo in pevcu so se prav dobro odrezali, v zadovoljstvo vseh navzoćih.

Tako torej je bil za to slavnost v naši naselbini Mr. John Riffel, ki je bil rojen v Beli cerkvi na lepem Dolenjskem. Ker se je mudil pri nas nekaj dni, je med tem obiskal tudi Toneta v dolini. Tam so se napravili na žegnanje pri sv. Roku in v resnici, se je napravilo najboljšje, da so bili vsi kar najbolj zadovoljni. Tako slovesno bi moralo biti vsako leto pri farnem žegnanju. — Naj še to omenim, da zna Mr. Riffel tudi jako lepo igrati na harmoniko in je te

"čmrlje" prinesel s seboj. Ti "čmrliji" so že precej stari in jih je še imel v rabi Mr. John Zaran, brat Mrs. Pelko iz Toplice pri Sv. Margareti. Izdelane so bile leta 1894 v Nemškem Gradu v nekdanji Avstriji. — Mr. Riffel se vsem ožjim prijateljem lepo zahvaljuje za prijazni sprejem. Pravi, da mu je naša naselbina zelo po volji, da lepše bi si ne mogel misliti; vsa zelena, mirna in prijazni ljudje. — Toda John, tudi mi se tebi lepo zahvalimo za obisk in mojestersko pritrkavanje.

Obiskal nas je v nedeljo 21. avgusta tudi rojak Mr. Frank Golob iz Pittsburgha, Pa., ki je obiskal Mr. Joe Grgovića, Mrs. Mary Grgović, družino in Mrs. Josephine Janćar. Tudi on je pohvalil našo naselbino. — Hvala za obisk.

Vse pride na dan. Ceravno poročevalec ne zna najbolje brati angleško, je vendar staknil novico, da sta se v nedeljo 21. avgusta poročila v cerkvi sv. Roka Miss Mary Tršalić in Mrs. Joseph Savnik. To je torej novica. Mary pa vsi poznamo, saj je hćerka Mr. in Mrs. Fr. Tršalića, potem ni čudno, da jo je Joe vzel v zakon, saj je prepričan, da bo dobra gospodinja. Ona nam je velikokrat tudi zapela sopran solo v cerkvi, kajti je tudi dobra pevka, da izvrstna

sopranistinja. Zenin je pa sin Mr. in Mrs. Fr. Savnika iz La Salle, dober katoliški fant. — Obema poročencema naše častitke in veliko sreće v novem stanu.

Vsem naj bo povedano, da se vrši v La Salle velika parada na delavski praznik "Labor Day". Na parado ste vabljeni vsi cenjeni rojaki, ki posedujejo avtomobile. Pridite od blizu in daleć, kajti kakor se tuje, bo to nekaj izrednega. — Vsem ki to berete pozdrave; pozdrave tudi Rev. B. Winklerju v starem kraju in pa Rev. Zakrajšku, nekdanjemu vnetemu ameriške-mu misijonarju. To želi poznani Poročevalec.

VESELA IN ŽALOSTNA VEST IZ GEORGIJE

Dublin, Ga.

Dve novici sporoćam cenjenim čitateljem, eno veselo, drugo žalostno, obe se tićeti uglede in spoštovane družine Mr. in Mrs. Louis Benchina.

Vesel dogodek je ta, da je bila njihova hći Miss Sophia Benchina pred kratkim kronana za "Miss Dublin 1938". To se je izvršilo na tukajšnji Dublin Senior High School Auditorium. Tega kontesta so se udeležila številna dekleta in Miss Benchina je bila edina Slovenka na kontestu, kateri se je vršil v Atlanta, Georgia. "Miss Dublin 1938" je kronal v zgoraj omenjenem Auditoriu Bob Thompson iz Hollywooda s krono, narejeno iz krasnih orhidej in rumenih aster. Miss Benchina je že enkrat poprej dobila na nekem kontestu premijo in ime "Miss Laurens County". Častitamo mladi Sopi in njenim staršem.

Druga, žalostna vest, je pa ta, da je Mrs. Benchina dobila iz starega kraja žalostno sporoćilo, da ji je v Loćkem potoku, vas Retje, št. 16, strela ubila njenega polbrata Franceta Košmerl na senože-tih, kjer sta z bratom Karlom kosila travo. Še bolj žalostno je to, ker je tudi pred par leti v senože-tih strela ubila Francetovo sestro Mićko Košmerl, staro komaj 15 let. — Moje sozaljce Benchinovi družini in ravno tako prizadeti družini v starem kraju.

J.

ROCKDALČANJE VABIJO NA PIKNIK

Rockdale, Ill.

Kakor je že večinoma članstvu JSKJ. in tudi drugim rojakom znano, zlasti v bližnjih naselbinah, prireja društvo sv. Mihaela št. 92 JSKJ iz Rockdale in dr. sv. Petra in Pavla JSKJ iz Jolieta, velik skupen piknik v spomin proslave 40 letnega obstoja omenjene pod-porne Jednote. Piknik bo v nedeljo 28. avgusta v Rockdale, na Oak Grove Park. — Ker se take proslave ne vrše vsaki dan, bi prosil rojake in rojakinje iz naselbine, kakor tudi iz drugih bližnjih krajev, da bi se ta dan udeležili omenjenega piknika v kolikor mogoće velikem številu, da slovesno praznujemo jubilej Jednote. Piknik se prične ob pol enaj-sti uri dopoldne. Tistim, kateri nimajo svojih avtomobilov, ni

treba skrbeti, kako bodo prišli na piknik, ker bo vozil bus naravnost v park. Enako bo tudi preskrbljeno za vožnjo s piknika domov.

Kar se tiće programa, se prične ob 1 uri popoldne. Med drugim zanimivim bodo na programu dirke za otroke, nar kar pride na vrsto vlećenje štrika, ki bo gotovo tudi zanimivo. Da se ne bodo udeleženci dolgočasili, jih bo s harmoniko zabaval naš dobro poznani Slovenec Fred Tropi, ki jako veselo igra. Zvečer bo pa v dvorani igrala dobro poznana slovenska orkestra bratov Zlogar. — Kar se tiće postrež-be glede jedi in pijaća, bo tudi preskrbljeno v najvećjo zadovoljnost vseh. Odbor je že vse najboljše pripravil. — Torej na veselo snidenje na jubilejnem pikniku proslave 40 letnice Jugoslovanske Katoliške Jednote v nedeljo 28. avgusta v Oak Grove parku.

Frank Muha

KOROŠKA SLOVENKA V STAREM KRAJU

Semić, Jugoslavija

Cenjeni g. urednik Amer. Slovenca. Zopet se nekaj oglašim in malo napišem z moje-ga potovanja. Najprej naj omenim moj rojstni kraj, ki je sedaj pod Nemćijo, kar pa mene ne ovira, da bi še nadalje ne ostala ameriška Slovenka.

Dne 8. junija zjutraj je naš vlak pripeljal v Beljak (Villach), kjer sem izstopila in se ločila od ostalih naših rojakov in prijateljev ter vze-la slovo od prijateljice Mrs. Klun in Mrs. Kerzon, za nekaj časa. — V Beljaku me je vsak pozdravljaj z "Heil Hitler" ker je tam sedaj vse nemško. Tako sem morala tudi jaz nemško govoriti kolikor sem znala. Mislija sem, da sem že vse pozabila, pa je še nekako slo, ker pać pravijo, da sila kola lomi in tako je bilo tudi pri meni. — Od tam sem se odpeljala v Čajno (Notsch) z avtobusom, kjer je moj bratranec, ki me je odpeljal na moj rojstni dom Labientschach St. Georgian. Koliko veselje je bilo, ko sem se po dolgih 33. letih zopet pozdravila z oćetom. Ne morem vam popisati tega veselja, ki sta ga občutili najini srci. Enako veselo snidenje in ob enem ganljivo je bilo snidenje z bratom in njegovo družino. Z ostalo žlahto je bilo tudi veselo snidenje, toda nekaterih nisem skoro več poznala, saj se nisimo videli celih 43 let, odkar so me moja ljubo mamica, ki so že mrtvi, odpeljali v našo ljubo novo domovino Ameriko.

Tukaj na Koroškem so prav lepi hribi in gore, zlasti Dobrabrać, kjer sta bivši angleški kralj Duke of Windsor in njegova nevesta Simpson, preživela svoje medene tedne. Mislija sem, da so samo v Colohadi visoki hribi, na primer Rocky Mountain, toda koroške Alpe so še večje in tudi krasnejše. Ko sva z oćetom hodila, sem mislija, da sem že cele gore prehodila, pa sem videla, da še dobro začela nisem. — Na polju pa tukaj lepo izgleda, samo škoda, da je sadje

zelo pozeblo spomladi. Dežja imajo pa tudi dosti letos na Koroškem.

Dne 27. junija sem zopet šla v Beljak k moji sestrični in sem si tam ogledala novi "Ostmark" poprej Avstrija. Je tam veliko nemškega vojaštva, ker je vojašnica. — Videla sem tudi njihove parke in tu-di krasno cerkev Kristusa, o kateri pravijo, da je najstarejša cerkev v Beljaku. — Dne 1. julija sem se odpravila v Ljubljano. Tam sem se počutila prav domačo, zlasti ko mislija sem, da sem zopet v Ameriki, med ameriški Slovenci, med svojimi prijatelji in prijateljicami. Z Mrs. Klun in Mrs. Kerzon smo se podale v Moste k gospej Katarini Košak, ki je tudi več let bivala v Ameriki, v Leadville, Colo. in smo se prav dobro imele. Prav lepa hvala Mrs. Košak. Potem smo šle v Struge, Raplevo in Hinje, kjer je veliko naših starih znancev, katere smo poznali že v Ameriki in smo se tudi tam prav dobro imele, posebno pri Jerglu in Jakliču. Prav lepa hvala vsem skupaj. Zlasti se moram zahvaliti staršem Mrs. Mary Klun, po domaće Tonetovim in sinovom ter hćeram, ker smo bili pri njih celii teden; tako tudi Janezu Krašovcu, ki so nas v Retje peljali.

Dne 12. julija smo bili na izletu Slovenske Zenske Zveze po Sloveniji. Najprej smo šli na Brezje k Mariji Pomagaj, potem na Bled ter naprej na Bohinjsko jezero, kjer smo prenoćevali pri Sv. Janezu; Sv. Duh namreć ni imel več prostora. Vozili smo se z avtobusom po različnih krajih Gorenjske, hodili okoli plavov in Kranjski gori ter prelepo Štajerskem. Do Bleda sta šla z nami tudi v Ameriki dobro poznani Rev. Kazimir Zakrajšek in profesor Rev. Dr. Trdan, ki so nam katero kratkočasno povedali. Čas smo si kratili tudi z lepim petjem, uganjkami in pripovedovanjem pravljic iz raznih krajev. Pri-srećna hvala obema, nikdar ju ne bomo pozabili in vedno se bomo spominjali teh lepih dni. Upamo, da bomo imeli še kdaj priliko tudi v Ameriki z vama še kedaj govoriti. — Iz-leta se je udeležil tudi Mr. Leo Zakrajšek iz New Yorka, ki nas je povsod na hribe peljal. Včasih je šlo prav dobro, včasih sem pa precej zadaj ostala in se domislila, kako je v Ameriki lušno, ko imamo avto za vse take poti. No, pa upam, da mi g. Leo Zakrajšek tega ne bo zameril, če sem včasih korakala za njim. Imam pać kratke noge in pa tudi nekoliko sem se razvadila v Ameriki, ko imamo za vsa po-ta avtomobile. Sicer pa, saj je šlo, dasi nekoliko počasi. — Obiskali smo tudi razna mesta, kot Celje, Novo mesto, Ribnici, i.t.d. Gospa. Maria Prislant, Albina Novak Mrs. Slogar in Mrs. Smole, so nas pa prav lepo pogostile na njih domu. Prav lepa hvala vsem. — Upam, da tudi vi kmalu pridete v Pueblo, kjer bi vam (Dalje na 3. strani)

"TARZAN NEUSTRASENI"

(29)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Srećno so prispeli nazaj v kemp. Bob Mason, zaroćenec Mary Brooks, je krepko stisnil Tarzanu roko in ga prijateljsko pozdravil, ko mu je Mary pripovedovala, kako jo je Tarzan rešil divjega krokodila in ko mu je povedala tudi to, da je sedaj Tarzan pripravljen vse spremljati k njenemu oćetu.

"Zelo počašćene se bomo počutili," je govoril Bob Mason Tarzanu, "če ti prevzamem vodstvo naše družbe. Tarzan prikljame potrdi, da prevzame vodstvo, Jeff Biggers je po tem, kar je slišal, ježno mrmraje zaškrta z zobmi, kajti ni mu bilo po volji, da je in na pol divji tuje prevzel vodstvo karavana.

On sam, Jeff Biggers, je bil odbran, da vodi družbo skozi nevarnosti džungle. Nameraval je voditi kolikor mogoće po dolgem potu in čudnih ovinkih, samo da bi pridobil na čas in si na kak način prisvojil Mary. Sedaj so bili potrdi vsi njegovi načrti, unićene vse nade. Zato je prisegel maščevanje tujcu.

Prenoćevali so dokaj dobro, kako tudi ne, saj so bili pod najboljšim varstvom, pod varstvom Tarzana, gospodarja džungle, pa sami niso vedeli za to. Naslednje jutro so se podali na pot pod Tarzanovim vodstvom. Bob in Mary sta bila navdušena. Popolnoma sta verjela v srećen izid tega potovanja.

POZORI! Postel na številkah poleg naslova. Imena. Aso ti je narocnine poteka, obnovi jo in ponagaj listu!

ZENSKA, KI NI MARALA DENARJA

V življenjepisu velike iznajditeljice Curijeve (življenjepiš je spisala njena hči Eva) naletiš mimo drugih svojsko-značilnih potez te čudovite žene, spet in spet na njen odpor zoper gromotno izboljšanje svojega življenja. Še ko je bila prav mlado dekletko, ko je bila ta, kasnejša slava učenjakinja, še majhna, rečna poljska dijakinja, je sicer sprejela Aleksandrovičevu ustanovo, ki se je opomogla z njo, da ni od lakote umrla. A prvi honorar, ki ga je prejela za svojo kasnejšo znanstveno razpravo, je nesla tajniku Aleksandrovičeve ustanove, kateri je seveda od začudenja kar otrpnil, saj se kaj takega brez dvoma še ni pripetilo ne prej ne pozlej. Sprejela je bila stipendijo kot znak zaupanja, kot častni dolg. Bila je tako skrajno natančna v svoji vesti, da bi se bila sama sebi zastudila, če bi bila obdržala ta denar le za trenutek dalj, kot je bilo potrebno, saj je bila prepričana, da bo zdaj ta denar spet pomagal kakemu dekletu preko strazda.

Takšna je ostala gospa Curiejeva vse življenje. Radij, ki je bil njena last in je bil vreden več kot milijon zlatih frankov, je podarila znanstvu in še celo vse patente zraven, ki bi bila mogoče po njih postati milijonarka, kakor sta postala s svojimi iznajdbami milijonarja Edison in Marconi. Pa je živela v ubožstvu in je trpela zaradi neizmernih delavskih prilik. Takole poroča njena hči Eva o tem:

"Nekaj časa pred mojo promocijo in preden sem v Franciji in v inozemstvu razvijala inženjersko uporabljanje radija, sta Pierre in Marija Curie sklenili nekaj takega, česar nista nikoli uvaževala, kar je imelo na velik vpliv na njuno življenje. — Ko je Marija Curie izločila radij, je za to iznašla potek obdelovanja po tvornicah.

Ko so se razvedeli zdravilni učinki radija, so začeli povsodi iskati rudnine, ki so vsebovale radij. V raznih državah so se bavili s proizvodnjo radija iz rudnin, zlasti pa v Belgiji in Ameriki. Vendar bi po raznih deželah proizvajale tvornice to važno kovino le, če bi inženirji poznali skrivnost pristnega radija.

O teh stvareh je neke nedelje popoldne govoril Pierre s svojo ženo v mali hišici na Kelermanovi Aveniji. Pismonoša je bil pravkar prinesel pismo iz Združenih držav. Pierre ga je pozornostno prebral.

"Malo se morava o najinem radiju pomeniti," je mirno spregovoril in nadaljeval: "Industrija se bo jako razvila, to je zdaj vidno. Tu je pismo iz Buffalo: ameriški tehniki bi radi v Ameriki ustanovili tvornico in me prosijo podrobnejših podatkov."

"No — in?" je rekla Marija, ki je ta pogovor ni nič kaj zanimal.

"Zdaj se morava odločiti. Ali naj natančno popiševa vse najnove izsledke z čistilno proceduro pred..."

Marija je brezbržno prikimala.

"Seveda."

"Ali," je nadaljeval Pierre, "se izkaževa kot lastnika, kot 'iznajditelja' radija. V tem primeru bi pa morala dati pravice za proizvodnjo radija patentirati, preden bi opisala način pridobivanja."

Marija je za hip pomislila. Nato je rekla:

"To je nemogoče. To bi ne bilo znanstveno ravnanje."

Resni obraz Pierra se je razjasnil. Vendar, da bi si kdaj česa ne očital, se ni strinjal kaj z njo, ampak ji je dejal:

"Prav imaš, vendar nočem, da bi se tole kar tako odločilo. Težko živiva in kakor je videti, se to življenje ne bo nič izboljšalo. Eno hčer imava, mogoče pa bo še več otrok. Nama in otrokom bi ta patent prinesel dosti denarja, kar bogastva. S tem bi mogli udobno živeti in nič več bi se nama ne bilo treba tako pehati za kruhom."

Nato se je zasmel in je omenil edino, čemur se je res težko odrekal:

"In mogla bi imeti lep laboratorij."

Marija je gledala predse. Premišljevala je o možnostih dobička, če bi bila gromotno poplačana. A že je zavrgla to misel.

Niti ni skušala svojega moža prepričati: uganila je, da je le iz poštenosti govoril o patentu. Njene, popolnoma iz prepričanja izgovorjene besede, so izrazile občutek, ki sta bila oba prešinjena z njim, da sta neomajno vdana znanstvu in živita le zanj.

Čez čas je Pierre — kakor njen odmev — ponovil Marijine besede:

"Torej bom drevi odpisal ameriškim inženirjem in jim bom dal pojasnilo, ki prosijo zanj."

"Z mojim sporazumom" — je Marija napisala dvajset let kasneje — "je Pierre Curie zavrgel misel, da bi imel od najnove iznajdbe kaj gromotnega dobička. Nisva je dala patentirati in sva brez slehernega pridržka objavila vse ravnanje z radijem glede na proizvodnjo in pridobivanje. Mimo tega sva dajala vsakomur vsa pojasnila, ki so jih želeli. To je jako velikega pomena za radijevo industrijo, ki se je mogla tako svobodno razvijati in sicer najprej v Franciji, nato pa v inozemstvu. Tako so se mogli okoristiti z njo učenjaki in zdravniki in pomagati človeštvu. Ta industrija še dandanašnji uporablja najina navodila skoraj nespremenjeno."

In ko je bil Curie (star komaj 47 let) povožen, je njegova vdova — odklonila vsakršno pokojnino.

SLOVENSKO DEKLE IZVOLJENA ZA LEPTICO Z NAZIVOM "MISS DUBLIN OF 1938"

Gospodična Sofija Benchina, prijazna in vpljudna hčerka slovenske ugledne družine gospoda Alojzija Benchina, v Dublinu, Georgia, je bila te dni slovesno kronana kot izbrana lepota v tekmi, ki jo je priredil in vodil družabni klub "Parnassus" v dublinskem Auditoriumu tamkajšnje višje šole.

Gdč. Benchina bo kot izvoljena najlepše dekletke v mestu in okolici uradna zastopnica mesta Dublin na državni tekmi lepotic, ki se bo vršila med lepoticami cele države v Atlanti Georgia. Obenem ji bodo dali preizkušnjo za filmske možnosti.

Poročilo omenja, da je bila gdč. Benchina tudi najbolj primerno in okusno oblečena, je dekletko "blonde" tipa z očarajočo osebnostjo. Gdč. Benchina je bila že preje izvoljena v okrajni tekmi tudi za "Miss Laurens County". In ko je pohajala v "Bessie Tift College" v Forsyth, Georgia, je bila izbrana izmed vseh tamošnjih študentk za najlepše dekletke v zboru.

Gdč. Benchina želimo mnogo uspeha pri državni tekmi ter naj ponese slovenske ime višje in višje.

TO IN ONO

NI VEDELA, DA JE MILIJONARKA

Stara, revna bivša gospodinja iz Pontegradeja v Rimu je postala sedaj nenadno milijonarka.

L. 1907. je baron Enrico de Nobili s svojoeročno oporoko svoji gospodnji Vincenzini Citellijevi, ki se je rodila l. 1853., ostavil vse svoje imetje. Oporoko pa je bil izročil nekemu notarju, ki je kmalu potem umrl, in iz doslej še ne popolnoma raziskanih razlogov Citellijevi niso sporočili ničesar o njej. Sama je živela v največji revščini. Pred kratkim pa je neki davčni uradnik slučajno odkril, da je milijonarka. Treba je le še nekaj dokumentov, da bo dobila vso posest.

KOMU PRIPADA SVET

Angleški časopisi so pred kratkim prinesli zanimiv pregled razdelitve kolonialnih zemelj. Malo komu je znano, da obsega britanski imperij četrtino vsega sveta. V številkah bi zgledalo takole: 33 in pol milijonov kv. km in 450 milij. prebival. Zgodovina do danes ne pozna tako velikega obsega zemlje združenega pod eno zastavo. Za njo pride Rusija s 170 milij. preb. v Evropi. Kitajska ima okoli 450 milij. preb. Polovico vsega sveta imajo velesile Anglija, Rusija, Zedinjena država, Japonska in Francija. Poslednje tri države imajo 140, 125 in 110 milij. prebivalcev. Velika Britanija ima torej več prebivalcev kakor tri države skupaj.

KAMPANJSKO OBREKOVANJE

Los Angeles, Cal. — Med sedanjo volilno kampanjo so napram senatorju McAdoo njegovi nasprotniki vrgli obdobje, da je bil v letu 1924 član Ku Klux Klan organizacije; tistega leta je McAdoo kandidiral za predsedniško nominacijo. Zadnji terek je senator podal izjavo, v kateri gornjo obdobje odločno pobjeja kot neresnično.

DOŽIVLJAJ, KI GA NE BO STA POZABILA

Quincy, Ill. — Zakonski par Mr. in Mrs. Henry Beckerman je doživel nekaj velikanskega: V kino gledališču sta bila zadnje sredo! Nad 30 let sta poročena in to je bilo prvič, da sta šla v gledališče. Tudi zdaj bi ne bila šla, da nista dobila pri nekem koncertu brezplačnih vstopnic.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani)

na kakšen način povrnila vašo gostoljubnost in vas pogostila v moji hiši Tudi vi, Mr. Leo Zakrajšek.

Dne 18. julija smo se spet pripeljale v Ljubljano in od tam šle z Mary Klun v Semic k Mrs. Kerzon. Tukaj v Beli Krajini, zlasti v Suboru. in Metliki, je velika suša. Revno ljudstvo ne ve, kako se bo preživelo čez zimo. Če ima kdo od vas ki to berete še starše žive tukaj v domovini, naj jim pomaga kolikor more. — V Semicu je nekoliko bolje, ker imajo vinograde ki prav lepo izgledajo. So polni grozdja in če ne zo kake hude nevihte, bo obilo grozdja in tudi dosti vina. — Jutri nameravamo z Mrs. Kerzon oditi v Gradac in Zagreb. Ko bom imela zopet priliko, bom še kaj napisala. — Pozdravljam vse prijatelje in znance širom Amerike in Jugoslavije in želim mnogo uspeha našemu priljubljenemu listu Amerikanskemu Slovincu. Na svidenje v naši novi domovini Ameriki.

Mary Fritzel

ZAKONSKI PREPIR

Humorist Wilkie Bard je stanoval v 6. nadstropju neke hiše v Londonu. Tik zraven je bival zakonski par, ki se je venomer prepiral. Skozi tanko steno je Bard dan za dnem slišal zmerjanja, zgražanja in klofute. Nekoč je čul, kako je hišni prijatelj miril zakonca in ju skušal zblizati. Ko se mu je to deloma posrečilo, jima je navidez pridigal:

— Poglejta vajinega psa in mačko! Ta dva gotovo nista bi nastvarjena za skupaj, pa vendar živita v miru. Voljo imata, drug z drugim potrpeti, pa razumevanje za složno sožitje...

— Je že res, ga je prekinil globok moški glas... pa vendar jima ni treba, da bi morala iti skupaj spat v eno posteljo...

Katoličan brez katoliškega lista, je kakor vojak brez puške!

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd. (ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 8817 CHICAGO, ILL.

Telefon v uradu: Plaza 4610

Telefon v rezidenci: Hyde Park 6410

RUDOLPH P. ZALETEL, M. D.

SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG

Urad v Hyde Park in Kenwood National Bank Bldg. Sobna šte. urada 516

1525 East 53rd Street, Chicago, Illinois

Ordinira vsak dan od 1 do 5 popoldne in od 6 do 8 zvečer. Ob sredah in sobotah po dogovoru.

MOLITVENIKI

Vsem, ki so nas zadnje mesece popraševali po molitveniku "DUSNA PAŠA", ki ga je spisal škof Friderik Barak in so ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih dobili v prodajo in zalogo.

Molitvenik "DUSNA PAŠA" stane.....\$1.50.

V prodajo smo dobili tudi molitvenik "SVETE MASE", ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodušek. Tudi ta molitvenik stane.....\$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli te dni v prodajo je "SLAVA GOSPODU" ki stane tudi \$1.50.

Naročilom je pridjati potrebni znesek in poslati na:

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK 1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

'ŽIVI IZVIRI'

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

bota neovirano služila za nedeljske priprave, ji nedelja ne bo ušla za odhiti. Vrsta sobotnih priprav pa se bo ravnala po programu, predvidenem za nedeljo. Razlika bo v tem, če bo pričakovala goste, če se bo odločila za izlet ali pa bo mislila ostati doma v svojem urejenem kraljestvu. Vsem tem vrstam nedeljskih načrtov pa bo skupnega želja po dobri jedi — in kdo je odgovoren zanj? Gospodinja!

V splošnem se pod "dobro jedjo" razume dandanes vendarle nekaj drugega kakor nekdanj. Nekoč so bile na nedeljski mizi obvezne pogače in kolači in vsakega je bilo treba najmanj eno v tem se je na srečo gospodinja spremenil. Za tistega, ki mu nedelja brez pogač vendarle še ne tekne, pa so na razpolago recepti za naglo pripravljena pečiva. In če še za to ni dovolj časa, naj gospodinja mirne vesti pri zanesljivem dobavitelju kupijo izgotovljeno pečivo. To ni komur ne bo zaprlo sapa, družina pa bo imela samo dobiček od tako pridobljenega časa svoje oskrbnice.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Tri ali štiri osnaženi in na-

soljene stare golobe pari v kozici na presnem maslu, kamor si dala že par koleščke čebule in nekaj zrezane žemlje. Pokrij jih za eno ali dve uri. Ko so mehki, porazi prsno meso ter ga zreži na rezance. Kostni in žemlje stolci. V kozico, iz katere si vzela golobe, potresi tri žlice moke, premešaj in prideni stolčene kosti, zalij z dvema in pol kvarti goveje juhe in kozarcem belega vina, dodaj še vršček majerona, košček limonove lupinice ter pusti vreti še pol ure. Potem precedi juho in deni v njo prsno meso in na rezance zrezanih ter opečenih ali v presnem maslu sprazenih žemelj. Namesto žemelj lahko daš tudi kaj drugega, na primer ocvrti grah, krompirjeve emoke, itd. Namesto z vinom lahko okisaš juho tudi z limonovim sokom, toda v tem slučaju jo ne pusti več vreti.

Sočna pečenka s paradizniki

Deni v kozo kake tri ali štiri funte mesa od kriza ali brzole. Kostni odstrani. Meso nasoli, prevleci s slanino in potresi s poprom. Daj v kozo tudi malo presnega masla, zelene, lorberjev listič, koleščke čebule, par klinčkov in dva paradiznika, katerim si kolikor si mogla odstranila seme; prideni tudi one kosti, ki si jih porezala od me-

ZVESTA SVOJEMU VODITELJU

Pes je njej do skrajnosti zvest in ona je hotela ostati njemu zvesta in tako se je 22 let stara slopa Hazel Hurst odločila, da se raje povrne z ladjo nazaj v Ameriko, kakor pa bi morala svojega psa, ki ji služi kot voditelj, pustiti za šest mesecev v kyarantini, kakor to zahtevajo angleški zakoni.

ZA NAŠE GOSPODINJE

NEDELJSKI POČITEK GOSPODINJE

Kakor moški, tako naj bi bila kolikor je mogoče, tudi gospodinja deležna nedeljskega počitka. Seveda, kolikor v to njene razmere dopuščajo. Današnji moški svet sicer rad priznava take potrebe, toda kakor je sicer tako priznanje razveseljivo, samo na sebi še ne zadostuje za dosego končnega cilja: pomagati gospodinjji do rednega nedeljskega počitka. Do tega se mora pač vsaka gospodinja sama dokopati.

Prvi pogoj za to je premišljena razdelitev celotnega gospodinjjskega dela. Gospodinja, ki jemlje svoj poklic resno, bo za vse svoje delo napravila natančen načrt, brez katerega se

pri najboljši volji ne da nič pametnega doseči. Izdelati si mora dnevni, tedenski, mesečni načrt in če bo hotela biti prav natančna, še letni načrt. V tedenski načrt je vsekakor treba usidrati misel na nedeljski oddih in mu podrediti razdelitev dela med tednom. Brez načrta bo imela dan za dnem mnogo dela, pa ga bo še vedno nekaj ostalo in ti zaostanki se bodo do sobote, nedelje tako nabrali, da se pač ne bo moglo mirne duše preko njega na nedeljski oddih. In sobota, ki ne bi smela služiti kot pokora za med tednom zagrešene opustitve, bo dan zmešnjav, namesto da bi bila dan priprav za nedeljo.

Ko pa si bo gospodinja uravnala svoje delo tako, da ji bo so-

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

Na pragu je stala zavita moška postava.

— Thophier fecher khospohotje, topher fecher — se je postava priklonila.

— Evo našega žida! — je vzkliknil Kerepeš.

— He, le naprej, Moric, le naprej — je zaklical tuju general. — Kje si bil tako dolgo? Ali si sam prišel?

Jud se je zarežal.
— Čakhajthe, khospohotje, čakhajthe! Obrnil se je in izginil.

Častniki so napenjali oči proti vratom.
— Vražji jud, igrati se hoče z nami — je zaklel kapetan Hunfalvy.

— Lhe naphrej, lhe naphrej, kholophica mhoja — se je zunaj zaslusal Moricov glas. — Lhe naphrej, da ne smhršneš ...

Na pragu se je prikazala zavita ženska postava. Jud se je zarežal izza njene glave, potem pa je za trenutek zopet smuknil v črno noč.

— Shrček shlati, nhic she ne poj — se je sladkal z vreščecim glasom. — Lhe hoti. V shopi je thophlo.

Častniki so zagledali drugo zavito postavo. Ustavila se je poleg prve.

Juda je tretjič požrla tema.

— O, hrošha jherihonskha, phrithi phlišhje!
V barako je potisnil tretjo zavito postavo.

— Khrasna chethra lhiphanonskha, khje se skhrivaš — se je v naslednjem trenutku zopet slišalo iz teme. — Phokhašhi she, nhaj the fhithijo mhoje sthahre oči!

Privedl je v barako četrto zavito postavo, potem pa je zaprl vrata.

— Khlanjham she, khospot khenehral! — se je priklanjan in se bližal generalovemu stolu.

Komandant ga je neprijazno pogledal. Jud se za to ni zmenil, ker je vedel, da ga general samo uporablja, spoštuje pa ne.

— Vhaško shaphofhet shem isfhršnil — se je sladko smejal.

— Dobro! — se je zadr general. — Koliko zahtevaš?

— Moric se je zvijal od prilizjenosti, preden je izgovoril svojo zahtevo.

— Khospot khenehral, shamo, shamo thishoč khron ... Tho, tho je ...

— Ebadta zsidaja! (Pesjanski jud!) — je zakričal general in treščil po mizi, da so zazveneli kozarci. — Ali si ob pamet?

Žid je nedolžno zrl komandanta.

— Khospot khenehral, cheneje nhe mhorem thati. Skupho imam. Akho ne thasthe, tholikh, jih othplejhem.

— Moric, to je preveč. Kaj misliš? Polovica bo dovolj.

— Nhe, khospot khenehral. She premhalo je. Le khlejthe, kakho thopra hropa te tho!

General je molčal. Ozrl se je na zavite postave.

— Khrashna tekhletha! In theshko shem jih thopil. Shatho pha shem phrišel thakho phostno.

Komandant je potegnil iz žepa listnico in odštel judu deset stotakov.

— Evo ti, stari oderuh! Sedaj pa se poberi v kot.

Moricu so zažarele oči, ko je zagledal

lepe nove bankovce. Pograbil je denar in krevsal v kot kakor mu je bilo ukazano.

General je vstal in se podal k zavitim postavam, ki so stale pri vratih in poslušale, kako sta jud in komandant barantala zanje.

— Pridite bližje! — se je nasmehnil in prijel prvo za roko. — Napravite pri mizi prostor — se je obrnil nato k strežnikom.

V trenutku je bilo vse pripravljeno. Postave so slekle plašče. Častniki so ostrmeli. Pred njimi so stala štiri dekleta v lahki večerni obleki.

— Za vruga! — je vzkliknil Kerepeš.

Dekleta so se vsedla na pripravljene prostore in se radovedno ozirala po zbranih. Od vseh strani so jih motrili poželjivi pogledi. Vračala so jih z izzivalnim nasmehkom.

— He, slaščic, sadja, šampanjca na mizo! — je zaklical general, ki je bil ves vzhien od lepote svoje sosede.

Kmalu je bilo na mizi vse, kar je premogla baraka dobrega.

V kozarcih se je penil šampanjec. — Na zdravje, nežne krasotice! — je nazdravil komandant.

— Živijo! — so dvignili čaše častniki. Dekleta so se nasmehnila.

— Lep si, srček moj! — se je nagnil major k svoji sosedi in ji je ovil roko krog pasu.

Črnka ga je nagajivo pogledala. — Kako pa ti je ime? — se je obrnil Grünwald k svoji sosedi.

— Puliška — je odvrnilo dekle.

Četrta je sedela poleg kapetana Weissa, ki si je na vso moč prizadeval, da bi ji stregel in jo zabaval.

Steklenice so se praznile, obrazi rdeli. Razposajenost je dosegla vrhunec. Častniki so kričali in se šalili, dekleta se smejala in z izzivalnimi pogledi burkala razgredo kri.

Starega generala je vino naposled premagalo. Glava mu je postala težka in oči so mu lezle skupaj. Nekaj časa se je premagoval, naenkrat pa mu je začela glava lezti navzdol, in je s čelom treščil ob mizo.

— Gromska kuga! — se je razjezil.

Soseda ga je prišla za glavo in pobozala.

— He, zapojte, da ne zaspimo, se je obrnil k omizju.

— Res, zapojmo! — je odvrnilo nekaj mladih častnikov.

— Naše, krasotice morajo zapeti! — je pokazal na dekleta kapetan Hunalvy.

— Živijo! Krasotice morajo zapeti! — se je navduševal ves zbor.

— In vi morate pomagati! — so smehljaje odvrnila dekleta.

— Vsi bomo pomagali — so prikimali častniki.

Zadonela je madžarska pesem:

Jer, borulj szivemre, edes, esokjaid tüzevel eltes ...

(Pridi, draga, skloni se na prsi, oživljaj me z vročimi poljubi...)

(Dalje prih.)

Columbia plošče

25000-F—Ribniška korajža, petje duet	75c
Kranjski piknik, petje, duet	75c
25001-F—Na ofceti	75c
Juhu polka, harmonika	75c
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
25040-F—Hojer valček	75c
Pečlarska polka, instrument, trio	75c
25041-F—Veseli rudarji, koračnica	75c
Sladki spomini, valček, Hojer trio	75c
25045-F—Mazulinka	75c
Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio	75c
25049-F—Zadovoljni Kranjec	75c
Prišla bo pomlad, moški kvartet	75c
25051—Vzajemnost, šotiš	75c
Kukavica, valček, Columbia kvintet	75c
25056—O mraku	75c
Dolenjska, moški kvartet	75c
25057—Slovenec sem,	75c
Perice, moški kvartet	75c
25059—Jaka na St. Clairu, polka	75c
Clevelandski valček, instr. trio	75c
25131—Lovska,	75c
Kdor hoče furman bit, ženski duet	75c
25132-F—Na morju, 1. in 2. del,	75c
pojejo pevci Adrije, igra Hoyer trio	75c
25135-F—Večerni valček,	75c
Hopsasa polka, Hoyer Trio	75c
25137-F—Tam kjer lunica, narodna, Vičar tenor,	75c
Škrjanček, narodna, Vičar tenor	75c
25138—Vesela Urška, valček,	75c
Ribenčan Urban, polka, Hoyer Trio	75c
25139—Kadar boš ti vandrat šu ... duet,	75c
Uspavanka, duet, gdč. Loushe in Udovič	75c
25143—Samo Tebe ljubim, valček,	75c
Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio	75c
25144—Pojmo veseli zdravičko,	75c
Hišica pri cest' stoji, poj. gdč. Udovič-Lovše	75c
25149—Slovenska narodna koračnica,	75c
Karnjski valček, slov. kmečka godba	75c
25151—Mamica moja,	75c
Kesanje, duet, g. Anton Šubelj, bariton	75c
25152—Vesela polka,	75c
Francel valček, slov. kmečka godba	75c
25153—Pozdrav Gorenjski,	75c
Pozdrav Dolenjske, kvartet Jadrana	75c
25157—Prepoved,	75c
Pod oknom, poj. A. Krnjev in G. Gostič	75c
25158—Spet ptičke pojo,	75c
Njega ni, pojeta L. Belle in Fr. Plut	75c
25162—Ančica,	75c
Ponočni pozdrav, poje tenorist Mr. L. Belle	75c
25163—En šušter me je vprašav,	75c
Mornar, pojeti gdč. Udovich in Laushe	75c
25165—Pri oknu deva je slonela,	75c
Spominek, duet, pojeta L. Belle in F. Plut	75c
25169—Ne bom se možila,	75c
Mornar, poje gdč. M. Udovich in J. Laushe	75c
25174—Planinec,	75c
Srcu, poje g. J. Germ	75c
25175—Spomin iz Ljubljane, valček,	75c
Večerna polka, igra izvrsten orkester	75c
25176—Slepec,	75c
Pa so fantje proti vasi šli, poj. Gostič-Pirnat	75c
25178—Trije kovači,	75c
Sirota, poje tenor g. J. Germ	75c
25179—Ta martla,	75c
Men vse eno je, duet, poj. gdč. Udovich in Lauše	75c
25182—Jaz sem gore sin,	75c
Da ne smem, si ukazala. Poje John Germ	75c
25183-F—Galop polka,	75c
Potepuh, valček, harmonika	75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebn znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trank

"Napreju" za klobuk.
(Konec)

Priznam dalje, da se za kulizami marsikaj splete, kar se javnosti prikaže v drugi luči. To so diplomatske ali politične laži. Zadeva kritika in polemika je, da je pač kritičen pri takih vesteh; ampak res pravo čudo bi bilo, da bi Sovjeti razširjali le golo resnico in lancirali v svet le resnične vesti, ko je sam Lenin naravnost učil, da se revolucionarni komunizem lahko poslužuje tudi golih laži v dosego svojih revolucionarnih namenov. Cervki in jezuitom podtikujejo nauk, da bi namen posvetil sredstvo, kar je golo natolecvanje, komunizem pa tak nauk naravnost priporoča in odobrava. Ne morete kontrolirati vaših vest, pa zahtevate, da jih mora vsak polemik brezpogojno sprejeti.

Se več križev je, ako ne gre le za kako vest, temveč za to, mačenje resnične vesti, n. pr. da kdo obišče v Chicagu kako uredništvo, ali gre kak urednik v Beograd na obisk. Med vojnim metežem je histerično razpoloženje umljivo. Mene so zaprli, ker sem bil v Ameriki. Ko sem potem povedal, da sem bil štirikrat v Ameriki, so se pa sami za glave prejali. Gola histerija. Iz sosedove župnije je šla punca k usmiljenim sestram in bila poslana v Carigrad v bolnišnico. Med potjo je poslala župniku iz Beograda razglednico, kakor je pač navada. Bilo je to tik pred vojsko. Točno so zabeležili dopisnico in hudo prišli soseda, ker so sumili v dopisnici politično zvezo s Srbi. Vsaj v količkaj normalnih časih ne gre, da kdo komentira kako vest na prav histeričen način.

D. Gustinčič piše članke "Strašilo hodi po svetu". Nekaj sem o tem že zapisal. Meritorično bi razprava o marksističnem pojmovanju spadala v kako znanstveno revijo, ker je hudo trd oreh celo za najboljšega socialnega znanstvenika. Članek skuša pobiti razne "teoretike", ki so se pojavljali takoj, ko se je pojavil tudi marksizem, in se pojavljajo tudi danes. Povsem naravno pa je, da smatra članek svoja pojmovanja za pravilna in edino prava, dočim bi bili vsi nasprotniki le šibki teoretiki. Zopet smo na kritični točki. Vsaka teorija je najprej pač teorija, izkazuje se pa mora tudi v praksi, ako je pravilna. Zopet rad priznam dvoje: praksa marksizma je v Sovjetiji, ampak nekaj let ne zadostuje, da se tudi uveljavi, ako bi bil marksizem tudi pravilen, in dalje naleti vsaka praksa na hude težkoče. Ampak kljub temu bi se morala marksistična praksa zdaj po več letih pokazati v malo drugačni luči, kakor se v resnici kaže. Imajo težkoče, priznam, saj se mora marksizem v praksi boriti skoroda zoper ves svet. Toda. Recimo, da so uspehi res taki, kakor jih kažejo marksisti sami. In bi bilo glede uspehov veliko obrekovanja, laži, natolecvanja o Sovjetiji. Recimo, da je tako. Na

prejevci sami pa pišejo dan na dan, da je tam vse polno sabotaže (trockizem), in s tem opravičujejo neusmiljeno diktaturo proletariata in čistko. Kdo pa zapada ti — čistki? Ali niso to prav prejšnje marksistične glave, toraj ne moro kakli teoretiki, pač ja marksistični praktikarji? Kako to, da so ti začeli s sabotažo, in se praktično niso izkazali? Ali so to morda le ribarije med glavami? Utegne biti tudi nekaj takega. Pa dobro vejo, da jim gre za življenje, in kljub temu — sabotirajo? Ako je teorija marksizma pravilna, morala biti pravilna tudi v praksi, in vsaj marksistične glave bi morale vzklikati od veselja, da se teorija izkazuje v praksi, pa sabotirajo, in sabotirajo, ko dobro vejo, da jim gre za življenje. Puzling. Nix puzzling. Roko na prsu. Razni "teoretiki" morajo biti na krivem pri teoriji, ampak v praksi bi se moral marksizem izkazati tudi že prva leta najmanj v boljši luči, bi se smel roditi saboterjev, vse to posebno glave bi moral zadovoljiti na vsi črti, ako je marksizem kot teorija pravilen. Priznana sabotiranje pa jasno kaže, da je marksizem tudi v praksi ostal le — teorija, in je Stalin sam le gol teoretik, ko mu v praksi nikakor ne uspe, ne radi sabotaže, temveč ker teorija v praksi rodi le sabotažo.

Ničesar bi ne mogel imeti zoper marksizem, ako bi bil pravilna teorija, vem, da ampak marksistu to težko dokažem, toda najbolj navdušen marksist bi moral postati najmanj opozoren, če mora v praksi ta marksizem operirati le z najhujšim nasilstvom. Lepo je slišati in čitati, kako se bo vse steklo v neko pravno sko harmonijo, ampak nasilstev je vedno več, ne le moro zoper zakrnjene buržujske smrtnih nasilstev je vedno več zoper najvišje glave tega marksizma.

Priprost delavec postane mehak, ko sliši in čita, kako bo on vladal in niti nobena vlada ne bo več treba, ampak vladanje, katero se more uveljaviti le z nasilstvom, ne more biti pravilno vladanje, ker rodi sabotiranje, in pri tistih, ki so začeli vladati in opravičujejo proletarsko nasilstvo s potrebo nasilnega vladanja. Težkoče so pri vsakem novem vladanju, to stoji, ampak sabotiranje kaže, da je marksizem gola teorija, katero pa se v praksi ne more vdržati, in če se proletarskemu nasilstvu odmeri tudi nekaj sateljtij. Vsi marksisti so le teoretiki.

Prejevci sami pa pišejo dan na dan, da je tam vse polno sabotaže (trockizem), in s tem opravičujejo neusmiljeno diktaturo proletariata in čistko. Kdo pa zapada ti — čistki? Ali niso to prav prejšnje marksistične glave, toraj ne moro kakli teoretiki, pač ja marksistični praktikarji? Kako to, da so ti začeli s sabotažo, in se praktično niso izkazali? Ali so to morda le ribarije med glavami? Utegne biti tudi nekaj takega. Pa dobro vejo, da jim gre za življenje, in kljub temu — sabotirajo? Ako je teorija marksizma pravilna, morala biti pravilna tudi v praksi, in vsaj marksistične glave bi morale vzklikati od veselja, da se teorija izkazuje v praksi, pa sabotirajo, in sabotirajo, ko dobro vejo, da jim gre za življenje. Puzling. Nix puzzling. Roko na prsu. Razni "teoretiki" morajo biti na krivem pri teoriji, ampak v praksi bi se moral marksizem izkazati tudi že prva leta najmanj v boljši luči, bi se smel roditi saboterjev, vse to posebno glave bi moral zadovoljiti na vsi črti, ako je marksizem kot teorija pravilen. Priznana sabotiranje pa jasno kaže, da je marksizem tudi v praksi ostal le — teorija, in je Stalin sam le gol teoretik, ko mu v praksi nikakor ne uspe, ne radi sabotaže, temveč ker teorija v praksi rodi le sabotažo.

Ničesar bi ne mogel imeti zoper marksizem, ako bi bil pravilna teorija, vem, da ampak marksistu to težko dokažem, toda najbolj navdušen marksist bi moral postati najmanj opozoren, če mora v praksi ta marksizem operirati le z najhujšim nasilstvom. Lepo je slišati in čitati, kako se bo vse steklo v neko pravno sko harmonijo, ampak nasilstev je vedno več, ne le moro zoper zakrnjene buržujske smrtnih nasilstev je vedno več zoper najvišje glave tega marksizma.

Priprost delavec postane mehak, ko sliši in čita, kako bo on vladal in niti nobena vlada ne bo več treba, ampak vladanje, katero se more uveljaviti le z nasilstvom, ne more biti pravilno vladanje, ker rodi sabotiranje, in pri tistih, ki so začeli vladati in opravičujejo proletarsko nasilstvo s potrebo nasilnega vladanja. Težkoče so pri vsakem novem vladanju, to stoji, ampak sabotiranje kaže, da je marksizem gola teorija, katero pa se v praksi ne more vdržati, in če se proletarskemu nasilstvu odmeri tudi nekaj sateljtij. Vsi marksisti so le teoretiki.

Prejevci sami pa pišejo dan na dan, da je tam vse polno sabotaže (trockizem), in s tem opravičujejo neusmiljeno diktaturo proletariata in čistko. Kdo pa zapada ti — čistki? Ali niso to prav prejšnje marksistične glave, toraj ne moro kakli teoretiki, pač ja marksistični praktikarji? Kako to, da so ti začeli s sabotažo, in se praktično niso izkazali? Ali so to morda le ribarije med glavami? Utegne biti tudi nekaj takega. Pa dobro vejo, da jim gre za življenje, in kljub temu — sabotirajo? Ako je teorija marksizma pravilna, morala biti pravilna tudi v praksi, in vsaj marksistične glave bi morale vzklikati od veselja, da se teorija izkazuje v praksi, pa sabotirajo, in sabotirajo, ko dobro vejo, da jim gre za življenje. Puzling. Nix puzzling. Roko na prsu. Razni "teoretiki" morajo biti na krivem pri teoriji, ampak v praksi bi se moral marksizem izkazati tudi že prva leta najmanj v boljši luči, bi se smel roditi saboterjev, vse to posebno glave bi moral zadovoljiti na vsi črti, ako je marksizem kot teorija pravilen. Priznana sabotiranje pa jasno kaže, da je marksizem tudi v praksi ostal le — teorija, in je Stalin sam le gol teoretik, ko mu v praksi nikakor ne uspe, ne radi sabotaže, temveč ker teorija v praksi rodi le sabotažo.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

PO DELU IN TRUDU STE POTREBNI ZABAVE

ZAPOMNITE SI SLEDEČE ŠTIRI TOČKE:

1. Podpisani vodim že več let dobro urejeno gostilno. — Točim vedno sveže pivo, vse vrste vina, žganja in likerje.
2. Za poletno sezono imam krasen vrt zunaj, kjer se lahko odpočijete v hladni senci, ali pa ob hladnih večerih.
3. Na vrtu imam prostor za balincanje, kjer človek najde mnogo zabave ob prostem času.
4. V moji gostilni dobite vedno domači lunč (prigrizek).

Se priporočam vsem!

Martin Ivanšek

(SLOVENSKA GOSTILNA)

Telefon Canal 9713

1759 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGI

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanje.
Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerno.